

ಮಾನವ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಪ್ರಕಟಣೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ

ಮಾನವ ಕುಟುಂಬದ ಸಮರ್ಪಕ ಸದಸ್ಯರ ಸಹಜ ಗೌರವವನ್ನೂ ಸಮಾನವೂ ಅನ್ವಯವಾರ್ಥಿಯೂ ಆದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಧರ್ಮಶಾಂತತೆಗಳ ತಳಹದಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ,

ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ತೋರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಉಪೇಕ್ಷೆ ತೆರವಾಗುವುದು, ಮಾನವನ ಅಂತಃಕರಣವನ್ನು ದಾರುಣಗೊಳಿಸಿದಂತಹ ಕ್ರೂರಕೃತ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರಣಾಮಿಸ್ಕರಿಸುವುದರಿಂದಲೂ, ಮತ ಮತ್ತು ಯಾವ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೂ ಮನುಷ್ಯನು ಜೀವಿಗಳು ವಾಕ್ಯವಾತಂತ್ರಿಯ ವಶವಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಯಾವ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೂ ಅಂಜಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಭಾವಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾಗಿರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ಮಹದಾಶೆಯೆಂಬುದಾಗಿ ಸಾರಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೂ ಅಂಥಾ ಪ್ರಪಂಚದಾಗುವುದಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ,

ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳು ಕಾನೂನಿನ ಕಟ್ಟಡೆಯಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದರೆ ಮನುಷ್ಯನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಹೋದಲು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಲ್ಪಡಬೇಕಾದರೆ, ಕಾನೂನು ಉಪಾಯವಾಗಿ, ದುಷ್ಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಕ್ರೂರತೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ ದಂಗೆಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅಪಾಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ,

ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸೇಧನವಿಲ್ಲದಿರುವ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ,

ಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪ್ರವರ್ಜನ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಮೂಲಾಧಿಕಾರಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮ ವಶವಾಸವನ್ನೂ ಮನುಷ್ಯನು ಜೀವಿಯ ಬೋಧೆಯಂತೆ ಮತ್ತು ಗಾಂಧೀಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮ ವಶವಾಸವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮ ವಶವಾಸವನ್ನೂ ಪುನಃ ದೃಢೀಕರಿಸುವುದರಿಂದಲೂ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲೂ, ಗುರುತರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಮೀಕರಣವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ನೌದ್ಧಿಸುವುದರಿಂದಲೂ,

ಸದಸ್ಯರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಯುಕ್ತರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಹಕಾರದೊಡನೆ, ಮಾನವ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೂ, ಮೂಲ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳಿಗೂ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲೂ, ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತರಲು ತಾವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೂ,

ಈ ಹಕ್ಕು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳ ಸಾಧಾರಣ ತಳಹದಿಯ ಈ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಡುವಂತೆ ಅತ್ಯಂತ ಅಪಾಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೂ,

“ಈ ನೂತನ ಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಪ್ರಕಟಣೆ” ಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಜನಗಳಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೂ ಕಾರ್ಯಪದ್ಧಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಮಾಣವೆಂದೂ, ಕಾನೂನುವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗುವ ಪ್ರಯತ್ನವೆಂದೂ, ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಪ್ರಯತ್ನವೆಂದೂ ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಸದಾ ಮನ್ನಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಬೋಧಿಸುವುದರಿಂದಲೂ ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದರಿಂದಲೂ ಈ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಗೌರವಿಸುವುದನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಸದಸ್ಯರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪ್ರವರ್ಜನದಲ್ಲಿರುವ ಅವುಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪ್ರವರ್ಜನದಲ್ಲಿರುವ ಮತ್ತು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾಧನಗಳಿಂದ ಈ ಹಕ್ಕು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವೂ ಸಂಯುಕ್ತವೂ ಆದ ಅಂಗೀಕಾರವನ್ನೂ ಅನುಷ್ಠಾನವನ್ನೂ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಸಭೆಯು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತದೆ.

ನಂಬಧನ ೧.

ಎಲ್ಲಾ ಮಾನವರೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿಂದ ಜನ್ಮಿಸಿದವರೇ. ಹಾಗೂ ಘನತೆ ಮತ್ತು ಹಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಅಂತಃಕರಣಗಳನ್ನು ಪಡೆದವರಾದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಪರಸ್ಪರ ಸಹೋದರ ಭಾವದಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

ನಂಬಧನ ೨.

ಜಾತಿ, ವರ್ಣ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಭೇದ, ಭಾಷೆ, ಧರ್ಮ, ರಾಜಕೀಯಾಭಿಪ್ರಾಯ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಾಭಿಪ್ರಾಯ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮೂಲ ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೂಲ, ಆಸ್ತಿ, ಹುಟ್ಟು ಅಥವಾ ಇತರ ಪದವ್ಯಾಧಿಗಳ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಭೇದವಿಲ್ಲದೆ, ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯಲ್ಲಿ ನೆರವುಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳಿಗೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿ ಹಕ್ಕುಗಳು.

ಇದಲ್ಲದೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಥವಾ ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಇಲ್ಲವೇ ನಿಯಮಾಧಿಪತ್ಯದ ಅಥವಾ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಥವಾ ದೇಶೀಯ ಯಾವ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾಗಿರಲಿ, ಅಧೀನವಾದುದಾಗಿರಲಿ, ಪ್ರತಾಪವಾಗಿರಲಿ, ಅಥವಾ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಬೇರಾವ ಕಟ್ಟಡೆಯಾಗಿರಲಿ.

ನಂಬಧನ ೩.

ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಜೀವನದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಹಕ್ಕುಗಳು.

ನಂಬಧನ ೪.

ಗುಲಾಮಗಾರಿಯಿಲ್ಲದಿರುವ, ದಾಸ್ಯವದಲಿಲ್ಲದಿರುವ ಯಾವವನ್ನೂ ಇರಿಸಲಾಗದು. ಗುಲಾಮತನ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪಾರಗಳು ಅವುಗಳ ಎಲ್ಲಾ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಾಶಪಡಿಸಲ್ಪಡುವವು.

ನಂಬಧನ ೫.

ಯಾತನೆಯಾಗಲಿ, ಕಠಿಣವೂ ಅಮಾನುಷವೂ ಅಥವಾ ಅಪಮಾನಕರವೂ ಆದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣವಿಲ್ಲದ ಯಾವವನ್ನೂ ಗುರುಪಡಿಸಲಾಗದು.

ನಂಬಧನ ೬.

ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿಯಮದ ಸಮಾಜವು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನವೆಂದೂ ತನ್ನೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಗಣಿಸಲ್ಪಡುವ ಹಕ್ಕುಗಳು.

ನಂಬಧನ ೭.

ಕಾರ್ಯದಾಯಿ ಸಮಾಜವು ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದಾಯಿ ಸಮಾನಸಂರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯಲು ಯಾವ ಭೇದವಿಲ್ಲದಿರುವ ಎಲ್ಲರೂ ಬಾಧ್ಯತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯತ್ನವೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಾಗದು ಇಂಥ ಪ್ರಯತ್ನವು ಯಾವ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಲಾಗದು ಸಮಾನಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಎಲ್ಲರೂ ಬಾಧ್ಯತೆಯಿರುತ್ತದೆ.

ನಂಬಧನ ೮.

ಶಾಸನದಿಂದಾಗಿ ಕಾನೂನಿನಿಂದಾಗಿ, ತನ್ನ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟ ಮೂಲಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ನಿಯಮ ಸಭೆಗಳಿಂದ ಫಲದಾಯಕವಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿ ಉಂಟು.

ನಂಬಧನ ೯.

ಮನುಷ್ಯನ ಯಾವವನ್ನೂ ಬಂಧಿಸಲೂ, ಸೆರೆ ಅಥವಾ ಗಡಾಬಡೆಗಳ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಲಾಗದು.

ನಂಬಧನ ೧೦.

ತನ್ನ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಯಾವುದಾದರೂ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಅಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ದೋಷಪರಿಹಾರವಾದ ತಪ್ಪನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದರಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ನಾಶಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಸಮಾನರವೂ ಅನುಸಂಧಾನಗೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಾಧ್ಯತೆಯಿರುತ್ತದೆ.

ನಂಬಧನ ೧೧

ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದಾಗಿ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬರುವುದು ಪ್ರಯತ್ನವೆಂದೂ ತನ್ನ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಎಲ್ಲಾ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ, ಕಾನೂನುಸಾರವಾಗಿ ದೋಷಿಯಿಂದ ತೆರವಾಗುವುದಕ್ಕೂ ತನ್ನ ನೆರವುಗೊಳಿಸುವ ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗಿ ಹಕ್ಕುಗಳು.

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಂದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದಾಗಿ ದೋಷವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಕೃತ್ಯದ ಅಥವಾ ಉಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದಾಗಿರುವ ಯಾವವನ್ನೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಥವಾ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾನೂನಿನ ಕೆಳಗೆ ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದಾಗಿ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಿದ ದೋಷಿಯಿಂದ ಭಾವಿಸಲಾಗದು. ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದಾಗಿ ದೋಷವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತವಾದ ದಂಡಕೌಶಲವು ಬೇಕಾದ ದಂಡವನ್ನು ಹೊರಿಸಲಾಗದು.

ನಂಬಧನ ೧೨.

ಯಾವವನ್ನೂ ಅವನ ರಕ್ತಿಯ, ಕುಟುಂಬ, ಮನೆಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಗೌರವಗಳ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯರು ಇಡಬೇಕಾದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ವಹಿಸುವ ಸಭೆಗಳ ಗುರುಪಡಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ದಲಿತಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಾಗಿ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಹೊಂದುವ ಹಕ್ಕು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿ ಉಂಟು.

ನಂಬಧನ ೧೩.

ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕಾದ ಗಡಾಯಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾಗಿ ಸಂಚರಿಸಲೂ, ನಿವಾಸಿಸಲೂ ಹಕ್ಕುಗಳು.

ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿ ತನ್ನ ಅಥವಾ ಅನ್ಯ ದೇಶಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಲೂ ಮರಳಿ ತನ್ನ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರಲು ಹಕ್ಕುಗಳು.

ನಂಬಧನ ೧೪.

ಉಪದ್ರವದ ದೇಶದಿಂದ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಿಸಲೂ ಅನುಷ್ಠಾನಿಸಲೂ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿ ಹಕ್ಕುಗಳು.

ರಾಜಕೀಯಾಂತರ ದೋಷವಾಗಿದ್ದಾಗ, ಯುಕ್ತರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಸೂತ್ರಗಳಿಗೆ ವ್ಯತಿರೇಕವಾದ ಕೃತ್ಯಗಳಿಂದಾಗಿ, ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ಉದ್ಭವಿಸುವ ವ್ಯಾಪಾರಗಳ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅಪರಾಧವಾಗಿಸಲಾಗದು.

ನಂಬಧನ ೧೫.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿ ಹಕ್ಕುಗಳು.

ಇಡಬೇಕಾದ ನಿಯಮವನ್ನು ಅವನ ಜಾತಿಯಿಂದಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸಲಾಗದು. ಹಾಗೂ ಅವನ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲಾಗದು.

ನಂಬಧನ ೧೬.

ಜಾತಿ ಜನಾಂಗ ಅಥವಾ ಮತದ ಯಾವ ಕಟ್ಟಡೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಲಭಿಸುವುದರಿಂದ ಲಭಿಸುವುದರಿಂದ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲೂ, ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತೆಯೇ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಅದರ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಲೂ ಅವರು ಸಮಾನ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ವೌವಾಹವಾಗಲಿರುವ ವಧೂವರರ ಸ್ವವತಂತ್ರ ಹಾಗೂ ಸಂಪೂರ್ಣ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಂದಲೇ ವೌವಾಹವನ್ನೆಂದು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಕುಟುಂಬವು ಸಮಾಜದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಹಾಗೂ ಮೂಲಸಂಘಮಾನವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಮಾಜದಿಂದಲೂ, ಸಂಸ್ಥಾನದಿಂದಲೂ, ಸಂರಕ್ಷಣಾಪಡೆಯಲು ಹಕ್ಕುಕುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ.

ನೌಬಂಧನ ೧೭.

ಏಕಾಗ್ರಿಯಾಗಿಯೂ ಇತರರೊಡಗೂಡಿಯೂ ಆಸ್ತಿಯನ್ನೆಂದು ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗೂ ಉಂಟು.

ಇಚ್ಛಾನುಸಾರವಾಗಿ ಯಾವನನ್ನೂ ಅವನ ಆಸ್ತಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಲಾಗದು.

ನೌಬಂಧನ ೧೮.

ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗೂ ಭಾವನೆಯ ಅಂತಃಕರಣದ ಹಾಗೂ ಮತದ ಸ್ವವಾತಂತ್ರರಿಯಗಳಿಗೆ ಬಾಧೆಯಿಲ್ಲ. ಏಕಾಗ್ರಿಯಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲಿವೆ ಇತರರೊಡಗೂಡಿಯೂ ತನ್ನ ಮತವನ್ನಾಗಲಿ, ವೌವಾಹವನ್ನಾಗಲಿ, ಬದಲಾಯಿಸುವ ಸ್ವವಾತಂತ್ರರಿಯವನ್ನೂ, ಬದಲಾಗವಾಗಿಯೂ ಗೋಪ್ಯವಾಗಿಯೂ ತನ್ನ ಮತವನ್ನಾಗಲಿ ವೌವಾಹವನ್ನಾಗಲಿ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವ, ರೂಢಿಸುವ, ಅರೂಢಿಸುವ, ಅಚರಿಸುವ ಸ್ವವಾತಂತ್ರರಿಯವನ್ನೂ ಈ ಹಕ್ಕು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ನೌಬಂಧನ ೧೯.

ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವ, ಉಚ್ಚೇಕಾರಣಿಗೈವ ಸ್ವವಾತಂತ್ರರಿಯಗಳ ಬಾಧೆಯಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯಸ್ಥಾಪಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೊಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವವಾತಂತ್ರವನ್ನೂ ಸರದದ್ದುಗಳ ಲಕ್ಷಣವುಳ್ಳದ್ದೆಯೂ ಯಾವ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿಯೂ ವರ್ತಮಾನವನ್ನೂ ಭಾವನೆಗಳನ್ನೂ ಅನ್ವೇಷಣಿಗೈವ, ಸ್ವಾಕರಿಸುವ, ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವ ಸ್ವವಾತಂತ್ರರಿಯವನ್ನೂ ಈ ಬಾಧೆಯಿಲ್ಲ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ನೌಬಂಧನ ೨೦.

ಸ್ವವಾತಂತ್ರವಾಗಿ ಶಾಂತಿಯಿಂದ ಸಭೆ ಸೇರಲು ಸಂಘಟಿಸಲೂ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗೂ ಹಕ್ಕುಂಟು.

ಇಂಥದೇ ಕೂಟಕ್ಕೆ ಸೇರಲೆಂದು ಯಾವನನ್ನೂ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಲಾಗದು.

ನೌಬಂಧನ ೨೧.

ತನ್ನ ದೇಶದ ಆಡಳಿತೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವವತ್ವ ಅಥವಾ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಆರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿಟ್ಟ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನ ಮುಖಾಂತರ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗೂ ಹಕ್ಕುಂಟು.

ತನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಸಹಕರಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗೂ ಉಂಟು.

ಜನಗಳ ಇಚ್ಛೆಯೇ ಸರಕಾರದ ಆಧಿಕಾರದ ತಳಹದಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ ಸ್ವಾಯತ್ತಮತವಾದ, ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿಯೂ ಸಮಾನವಾಗಿಯೂ ಮತದಾನಮಾಡಲಿರುವ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನೂ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಲಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಗೋಪ್ಯವಾಗಿ ಮತದಾನಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಥವಾ ಸದ್ವಿಧವಾದ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರವಾಗಿ ಮತದಾನಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದು ಜರುಗಿಸಲ್ಪಡುವುದು.

ನೌಬಂಧನ ೨೨.

ಸಮಾಜದ ಸದಸ್ಯನಾದುದರಿಂದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆಗೆ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗೂ ಹಕ್ಕುಂಟು. ಮತ್ತು ತನ್ನ ಗೌರವಕ್ಕೂ ತನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ನೈಸರ್ಗಿಕಾಭಿವ್ಯದ್ಧವಾಗೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾದ ಅರಾಧಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಯತನದ ಮೂಲಕವೂ, ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಹಕಾರದ ಮೂಲಕವೂ ಮತ್ತು ಪರತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವೈಯವ್ಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಆದಾಯಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿಯೂ ಅನುಭವಿಸುವ ಬಾಧೆಯಿಲ್ಲ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗೂ ಉಂಟು.

ನೌಬಂಧನ ೨೩.

ದಂಡೆಯೂ, ನೌಕರಿಯನ್ನೂ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರವಾಗಿ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲೂ, ದಂಡೆಮೇಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಹಾಗೂ ಅನುಕೂಲವಾದ ಕರಾರುಗಳಿಗೂ, ನೌರದ್ವಯೋಗದಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಣಾಪಡೆಯಲೂ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗೂ ಹಕ್ಕುಂಟು.

ಯಾವ ತಾರತಮ್ಯವುಳ್ಳದ್ದು ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗೂ ಸಮಾನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕುಂಟು.

ಪರತೆಯೊಬ್ಬನ ಕೆಲಸಗಾರನಾಗೂ ಉಚಿತವೂ ಲಾಭದಾಯಕವೂ ಆದ ಪರತಾಫಲಕ್ಕೂ, ತನ್ನೂ ತನ್ನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೂ ವೈಯಕ್ತಿಕಾಭಿವ್ಯ, ಮಾನವ ಗೌರವಾರ್ಹವಾದ ಜೀವನಕ್ಕೂ, ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇತರ ಸಮಾಜ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಳಿಂದ ಪುರವಣಿ ಪಡೆಯಲೂ ಹಕ್ಕುಂಟು.

ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥಭಗಳನ್ನೂ ಕಾಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾರ್ಗವು ಕೂಟಗಳನ್ನೂ ಒದಪಡಿಸುವ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗೂ ಉಂಟು.

ನೌಬಂಧನ ೨೪.

ವಾರಾವ ವೌಶರಾಂತಗಳಿಗೂ ಉಚಿತಪರಮಿತಿಯುಳ್ಳ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಸಮಯಕ್ಕೂ ವೇತನ ಸಮೀತವಾದ ಕಾಲಕಾಲದ ರಜೆಗಳಿಗೂ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗೂ ಹಕ್ಕುಂಟು.

ನೌಬಂಧನ ೨೫.

ಅನ್ನದ ವಸತಿ, ವಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಮೃದ್ವಯೋಗವು ಜನ ಸಮೀತವಾಗಿ ತನ್ನ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಕುಟುಂಬದ ಕಷ್ಟೋಮಾರೋಗಿಯಗಳಿಗೆ ಉಚಿತವಾದ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನೂ ಪಡೆಯಲೂ, ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಗಳನ್ನೂ ಹೊಂದಲೂ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗೂ ಹಕ್ಕುಂಟು; ಮತ್ತು ನೌರದ್ವಯೋಗ, ಕಾಯಿಲೆ, ದೌರಬಲಿಯ, ವೈದ್ಯವೈಯ, ಮುಪ್ಪುಗಳ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಥವಾ ತನ್ನ ವಶವಲ್ಲದಿರುವ ಇತರ ಉಪಜೀವನದ ಆಭಾವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ರಕ್ಷಣೆ ಹೊಂದಲು ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗೂ ಹಕ್ಕುಂಟು.

ಬಾಣಂತನ, ಮತ್ತು ಬಾಲೆಯ ಇವರೂ ವೌಶೀಪ ಪರಾಬರಿಕೆ ಮತ್ತು ನೌರಮಗಳಿಗೆ ಬಾಧೆಯಿಲ್ಲ ಪಡೆದಿವೆ. ವೌವಾಹ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಅಥವಾ ಅನ್ಯ ರೀತಿಯೂ ಜನಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಒಂದೇ ತೆರನಾದ ಸಮಾಜ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸುವರು.

ನೌಬಂಧನ ೨೬.

ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗೂ ಹಕ್ಕುಂಟು ಶಿಕ್ಷಣವು ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಪರಾಧಮಿಕ ಹಾಗೂ ಮೂಲ ದರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿರಬೇಕು. ಪರಾಧಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ಕಡೆಡಾಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಶಿಲ್ಪ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ವೃತ್ತಾಶಿಕ್ಷಣಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಮತ್ತು ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣವು ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಸರವರಾಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ದೊರೆಯಲಾಗುವುದು.

ಮಾನವ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಳವಣಿಗೆಯತ್ತಲೂ, ಮಾನವನ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೂ ಮೂಲ ಸ್ವವಾತಂತ್ರರಿಯಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಮನನಣಿಯನ್ನೂ ಬಲಗೊಳಿಸಲೂ, ಶಿಕ್ಷಣವು ಚಲಾಯಿಸಲಾಗುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಜಾತಿಯ ಅಥವಾ ಧರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದು ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಸಹಪೋಷಿತೆಯನ್ನೂ ಮೈತ್ರಿಯನ್ನೂ ವೃದ್ಧಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯನ್ನೂ ರಕ್ಷಿಸಲು ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರದಗಳ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ವರ್ಧಿಸುತ್ತದೆ.

ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೂ ಕೊಡಬಹುದೋ ಅದನ್ನೂ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಮಾತಾಪ್ರತ್ಯಾಗಿ ಅದ್ವಯಾಧಿಕಾರವುಂಟು.

ನೌಬಂಧನ ೨೭.

ಇಚ್ಛಾನುಸಾರವಾಗಿ ಜನಾಂಗದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳಲು, ಕಲೆಗಳನ್ನನುಭವಿಸಲೂ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಭಿವ್ಯದ್ಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅದರ ಫಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳಲು ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗೂ ಹಕ್ಕುಂಟು. .

ತನ್ನ ಕರತೃತ್ವದಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವುದೇ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಥವಾ ಕಲಾಕೌಶಲ ಗೌರವದಿಂದ ಫಲಿಸುವ ನೈತಿಕ ಹಾಗೂ ಭೌತಿಕ ಆದಾಯಗಳನ್ನೂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗೂ ಉಂಟು.

ನೌಬಂಧನ ೨೮.

ಈ ಪರಕಟನೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿತವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸ್ವವಾತಂತ್ರರಿಯಗಳನ್ನೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸ ಬಹುದಾದಂಥ ಸಾಮಾಜಿಕವೂ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯವೂ ಆದ ವೈಯವ್ಯಕ್ಕೆ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗೂ ಬಾಧೆಯಿಲ್ಲ.

ನೌಬಂಧನ ೨೯.

ಕೇವಲ ಯಾವ ಕರತವೈಯಗಳಿಂದ ತನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ನೌರಾಂತವೂ, ಸಂಪೂರ್ಣವೂ, ಆದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಂತಹ ಕರತವೈಯಗಳನ್ನೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಲೋಸುಗ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನಾಗೂ ಬಾಧೆಯಿಲ್ಲ.

ಪರಜಾಪರಾಧವು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಇತರ ಹಕ್ಕು ಸ್ವವಾತಂತ್ರರಿಯಗಳಿಗೆ ಸಲ್ಲದಂತೆ ಅಂಗೀಕಾರ ಮತ್ತು ಮನನಣಿಯಗಳನ್ನೂ ಪಡೆಯಲೋಸುಗವೂ, ಸದಾಚರದ ಯಥಾರ್ಥ ಅಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನೂ ಪಡೆಯಲೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಸ್ತು ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಗಳನ್ನೂ ಹೊಂದಲೂ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನೂ ತನ್ನ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಸ್ವವಾತಂತ್ರರಿಯಗಳನ್ನೂ ಚಲಾಯಿಸುವಾಗ ಕೇವಲ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ನೌಶೀತವಾದಂಥ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಅಧೀನನಾಗಿರಬೇಕು.

ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರದಗಳ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗೂ ತತ್ವಗಳಿಗೂ ವರದ್ಧವಾಗಿ ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಹಕ್ಕುಗಳೂ ಈ ಸ್ವವಾತಂತ್ರರಿಯಗಳೂ ಪರತೆಯೊಬ್ಬನೊಪಡಲಾರದು.

ನೌಬಂಧನ ೩೦.

ಯಾವ ಪರಾಂತಿಕಾಗಿಯೋ ಸಂಘಟಿಕಾಗಿಯೋ ವೈಯಕ್ತಿಕಾಗಿಯೋ ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ, ಯಾವುದೋ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಲಿಂಬುದಾಗಿಯೂ, ಅಥವಾ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನೂ ಸ್ವವಾತಂತ್ರರಿಯಗಳನ್ನೂ ನಾಶಗೊಳಿಸಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವ ಯಾವುದೋ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಂಬುದಾಗಿಯೂ ಈ ಪರಕಟನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿಯೂ ಸೂಚಿಸಲಾಗದು.